

pæiske Stater den Regel; at Spørgsmaal om Umyndiggørelse afgøres ad judicial-Vej, om end under Former, der mere eller mindre afvige fra de almindelige Processformer. Da det nu ogsaa maa erkendes, at det Spørgsmaal, om en Person skal umyndiggøres, er af saa indgribende Betydning for den paagældende, at det bør undergives den under alle Omstændigheder mest betryggende Afgørelsesmaade, har nærværende Udkast gentaget det tidligere Forslags Ordning i saa Henseende, hvorefter Afgørelsen henlægges til Retterne. Hvis den, der ønskes umyndiggjort, ikke selv rejser nogen Indsigelse derimod, kan Underretsdommeren, naar han efter alt foreliggende finder tilstrækkelig Grund til Umyndiggørelsen, selv dekretære saadan, og Spørgsmaalet om denne Afgørelses Rigtighed kan da ikke indbringes for højere Ret. Hvis derimod den, der ønskes umyndiggjort, ikke selv samtykker, eller Retten trods hans Samtykke finder Begæringen utilstrækkelig begrundet, henvises Spørgsmaalet til Afgørelse ved Landsret, hvor der da finder en kontradiktorisk Forhandling Sted. Underretsdommeren kan dog, naar der kan antages at være Fare forbunden med Opsættelse, altid afsige et foreløbigt Umyndiggørelsesdekret, der gælder, indtil Landsrettens Afgørelse foreligger. Nærværende Udkast har derhos, ved at udelade den i det tidligere Forslags § 420, 2det Stykke, indeholdte Regel, aabnet Adgang til at paakære Landsrettens Afgørelse til Højesteret. Da nemlig den særlige Grund til Udelukkelse af Appel til Højesteret, som efter det tidligere Forslags System fremkom derved, at Bevisspørgsmaalet efter dette ikke kunde undergives nogen ny Prøvelse ved denne Ret, er bortfalden med nærværende Udkasts forandrede Ordning af Appellen til Højesteret, har man ikke kunnet finde det rigtigt at udelukke Umyndiggørelsesspørgsmaalet fra den Prøvelse ved Højesteret, hvortil dets Betydning for den paagældende i og for sig kvalificerer det, hvis ellers saadan Prøvelse fra nogen af Siderne ønskes.

Har man imidlertid saaledes fra først af skabt den størst mulige Garanti for en vel overvejet Afgørelse, bør man beskytte Retterne imod den Tidsspilde, som det vilde forvolde, om de skulde optage Sagen til fornyet Prøvelse, hver Gang der fremkom en af de Begæringer om Umyndiggørelsens Ophævelse, som fra visse Klasser af sindssyge til Stadighed kunne ventes. Der gives derfor i § 312, 1ste Stykke, 2det Punktum, en Regel, ifølge hvilken Retten,

naar Sindssvaghed er Umyndiggørelsesgrunden, ikke vil behøve at tage Hensyn til et af den umyndiggjorte eller af andre paa hans Vegne indgivet Andragende om Umyndiggørelsens Ophævelse, naar saadant Andragende ikke er ledsaget af en Embedslæges Anbefaling.

I øvrigt adskiller nærværende Kapitel sig kun derved fra det tidligere Forslags 6te Afsnit, Kapitel VI, at der er foretaget nogle redaktionelle Ændringer, samt derved, at man gennem § 303, jfr. § 137, 2det Stykke, har givet Øvrigheden Anvisning paa i Sager af heromhandlede Art at optræde gennem en dertil for den enkelte Sag beskikket Sagfører, medens det tidligere Forslags § 409, 2det Stykke, anviste Øvrigheden at optræde gennem den offentlige Anklager, hvorhos endelig Reglerne om, hvem der skal bære Omkostningerne (§§ 309 og 312, 3die Stykke), afvige lidt fra det tidligere Forslags Regler i § 416.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragrafer skal, i det væsentlige overensstemmende med Motiverne til det tidligere Udkast, følgende bemærkes:

§ 303.

Man er ved Bestemmelsen af, hvem der bør være berettiget til at fremsætte Begæring om Umyndiggørelse, i Overensstemmelse med fremmede Lovgivninger og i Tilknytning til den hidtil fulgte Praksis, gaaet ud fra, at foruden vedkommende selv maa visse ham nærstaaende Personer have saadan Beføjelse; og at det derhos af Hensyn til den Interesse, det offentlige har i Spørgsmaalets Afgørelse, maa paahvile Øvrigheden i fornødent Fald at træde til. Som private, der ere berettigede til at rejse Sagen, nævnes i § 303, 1ste Stykke, paagældendes Ægtefælle, Slægtninge, Værge, Kurator eller Lavværge. Begæringen kan altsaa fremsættes af enhver Slægtning. Man har ikke fundet tilstrækkelig Grund til at sætte en fast Grænse i saa Henseende, da man dog i saa Fald vanskelig vilde kunne undgaa at medtage alle arveberettigede Slægtninge; og Kredsen allerede herigenom vilde blive saa vid, at Begrænsning næppe vilde faa praktisk Betydning. Alle de under Opregningen indbefattede Personer ere lige berettigede til at begynde Sagen. Derimod maa andre private, der maatte ønske at fremkalde en Umyndiggørelse, være henvisne til at forelægge Øvrigheden saadanne Oplysninger, som kunne bestemme den til at skride ind.